

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління фінансами в туристичній індустрії

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1_ від “25” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління фінансами в туристичній індустрії
Викладач	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	vira.orlova@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9680
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Управління фінансами в туристичній індустрії» спрямований на формування у здобувачів освіти системного розуміння фінансових процесів у сфері туризму та гостинності. Дисципліна розкриває особливості фінансового менеджменту туристичних підприємств з урахуванням сезонності попиту, високого рівня конкуренції, валютних ризиків і специфіки формування туристичного продукту.</p> <p>У межах курсу розглядаються теоретичні основи фінансового менеджменту, принципи фінансового планування та бюджетування, аналіз доходів і витрат туристичних компаній, формування цінової політики, управління грошовими потоками, інвестиційна діяльність, кредитування та фінансові ризики. Окрема увага приділяється фінансовій звітності підприємств туризму, оцінці їхньої платоспроможності та фінансової стійкості.</p> <p>Студенти набувають практичних навичок розрахунку собівартості туристичного продукту, визначення точки беззбитковості, аналізу рентабельності, розробки фінансової стратегії підприємства та прийняття управлінських рішень на основі фінансових показників.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є підготовка фахівців, здатних ефективно управляти фінансовими ресурсами туристичних організацій, забезпечувати їхню конкурентоспроможність і стабільний розвиток в умовах динамічного ринку туристичних послуг.</p> <p>Формування у здобувачів освіти системи знань і практичних навичок з управління фінансовими ресурсами підприємств туристичної індустрії, забезпечення їх фінансової стійкості, прибутковості та конкурентоспроможності в умовах динамічного ринку туристичних послуг.</p> <p>Основні цілі курсу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опанування теоретичних основ фінансового менеджменту в туристичній сфері. 2. Вивчення принципів фінансового планування та бюджетування діяльності туристичних підприємств. 3. Формування навичок аналізу фінансової звітності та оцінки фінансового стану підприємств туризму. 4. Опанування методів управління доходами і витратами, визначення собівартості туристичного продукту. 5. Навчання розрахунку ключових фінансових показників (прибутковість, рентабельність, ліквідність, точка беззбитковості). 6. Ознайомлення з особливостями ціноутворення у сфері туризму з урахуванням сезонності та ринкових ризиків. 7. Формування вмінь управління грошовими потоками та фінансовими ризиками 	

туристичних підприємств.

8. Розвиток здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі фінансового аналізу.

Курс спрямований на поєднання теоретичних знань із практичними кейсами, що дозволяє підготувати фахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасної туристичної індустрії.

4. Компетентності

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

К 14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»

СК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

СК25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

5. Результати навчання

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг і також світоглядних та суміжних наук.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22- Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
6	ІЗ «Туризм та рекреація»	3	вибіркова

Тематика курсу

Тема,	лекції	Практичні	СРС
Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту в туризмі	2	2	6
Тема 2. Фінансові ресурси туристичних підприємств	2	2	6
Тема 3. Фінансове планування та бюджетування	-	2	6
Тема 4. Доходи, витрати та собівартість туристичного продукту	-	2	6
Тема 5. Ціноутворення в туристичній індустрії	2	2	6
Тема 6. Управління грошовими потоками	-	2	6
Тема 7. Фінансова звітність і аналіз фінансового стану	2	2	6
Тема 8. Інвестиційна діяльність у сфері туризму	-	2	6
Тема 9. Фінансові ризики та їх управління	2	2	6
Тема 10. Фінансова стратегія розвитку туристичного підприємства	-	2	6
	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • виконання індивідуального завдання • підсумковий семестровий . <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 60%).</p> <p>Індивідуальне завдання - (питома вага оцінки – 30%).</p> <p>Самостійна робота з дисципліни передбачає індивідуальне опрацювання студентом теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Питома вага оцінки – 10%.</p>
-----------------------------------	--

Вимоги до письмової роботи	Тестовий контроль проводиться в системі d-learn у визначені терміни. Студенти денної форми навчання завершують підготовку індивідуальної роботи до 10 заняття, її представлення здійснюється на занятті. Студенти заочної форми здають роботу за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	В університеті передбачено повне або часткове зарахування результатів неформальної освіти. Воно регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курс Також є можливість проходити онлайн-курси на платформі Coursera, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кифяк Валерій Федорович Фінансово-економічні механізми розвитку туристичних підприємств : монографія / Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2020. 312 с. 2. Мальська Марія Петрівна, Худо Василь Васильович. Економіка та фінанси туризму : навч. посіб. / Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 356 с. 3. Любіцева Олена Олександрівна Туристичний бізнес: сучасні фінансові аспекти розвитку : монографія / Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. 284 с. 4. Савчук Володимир Павлович Фінансовий аналіз у сфері послуг : навч. посіб. / Київ : КНЕУ, 2023. 298 с. 5. Герасименко Валентина Григорівна Управління фінансовими ризиками в туристичній діяльності : монографія / Одеса : ОНЕУ, 2024. 265 с. 6. Давиденко Наталія Миколаївна Фінансове забезпечення розвитку підприємств сфери гостинності : монографія / Київ : НУХТ, 2022. 240 с. 	

***Віра ОРЛОВА**, доцентка кафедри туризмознавства і краєзнавства*